

“De Wekker”, maart 1954, 8^e jaargang, nummer 1.

Ontvangen van Rob Lampen, Rotterdam.

8e Jaargang - Maart 1954 - Nr 1

WERKPLAATS
EN
KANTOOR

WETENSCHAP
EN
KUNST

De Wekker

Opgericht 21 April 1944
Kon. erkend 16 Mei 1951

Maandblad van de Vereniging
van Personeel in dienst bij De
Rotterdamsche Droogdok Maat-
schappij en Scheepsbouw Mij
„Nieuwe Waterweg” W. E. K.

REDACTIE-ADRES: BISONSTRAAT 14 - ROTTERDAM-ZUID
SECRETARIAAT: M. P. v. d. BORDEN, GROEN VAN PRINSTERERSTRAAT 51 B - ROTTERDAM - TELEFOON 85897

ONDERZEEBOOTJAGER HOLLAND

In ons nummer van April '53, ter gelegenheid van de tewaterlating van de „Holland”, gaven wij reeds enkele bijzonderheden van dit als eerste van een serie van 12 onderzeebootjagers, het onder ons bouwnummer 266 gebouwde, nu bijna gereedgekomen schip.

Tien schepen van deze serie zullen provincienamen gaan dragen. De tweede, onder ons bouwnummer 277 in bouw zijnde jager, zal naar onze stad, dus „Rotterdam”, genoemd worden, terwijl de twaalfde, in Amsterdam bij de N.D.S.M. in bouw zijnde, „Amsterdam” zal heten. Voor zover de redactie bekend is, is het de eerste keer dat een Marine-vaartuig de naam van onze stad zal voeren, hetgeen een eer is voor ons Rotterdammers!

Met de naam „Holland” zijn de namen van de twee provincies, Noord- en Zuid-Holland bedoeld, vandaar

10 en geen 11 provincienamen voor deze schepen. Zal 's-Gravenhage als hofstad niet jaloers worden op haar beide grote zusters Amsterdam en Rotterdam?

Zij die aan de bouw van deze schepen werken, dus kennis maken met de hoge eisen die de Koninklijke Marine aan materiaal en uitvoering stelt en die beseffen dat dit alles veel overleg met een groot aantal Marindeskundigen nodig maakt, zullen ook inzien dat dit alles veel tijd kost, mede ook door veranderingen die nodig zijn door de steeds snellere ontwikkeling van de hedendaagse techniek.

Dit alles heeft echter tot gevolg dat onze Marine haar naam tot ver over alle zeeën hoog kan houden en wij, al zijn we maar een kleine natie, daar met onze fraaie en doelmatige schepen aandacht en bewondering wekken. Met dit z.g. vlagvertoon wordt onze handel, verkeer en industrie gediend; men onderschatte dit niet!

De „Holland”, als eerste in de serie, dient inzake nieuwe vindingen en betere inrichtingen, de spits af te bijten voor de nog volgende boten. Dit verklaart ook de betrekkelijk lange tijd, verlopen tussen de voorlopige opdracht op 2 Jan. '48 en de op 2 Maart j.l. aangevangen technische proeftochten. Daarvóór is reeds van 16 tot 19 Februrari j.l., op de Noordzee, de werfproeftocht gehouden.

Het schip vaart thans op de grote proeftocht, die ongeveer 6 weken zal duren. Dinsdag 2 Maart vertrok de „Holland” van de werf naar Den Helder om na een kort oponthoud vandaar naar Greenock te vertrekken, alwaar de snelheidsproeven genomen werden op dezelfde plaats waar „De Zeven Provinciën” dit deed.

Nadat deze proeven, die een dag of 8 duurden, gedaan werden, vertrok het schip heen naar het Zuiden en terug naar Den Helder. Gedurende deze vaart wordt een groot aantal onderzoekingen, o.a. betreffende het gedrag op zee, de bestuurbaarheid, de werking van het grote aantal toestellen en installaties, het geschut, de huisvesting en verzorging van de bemanning verricht en worden daarover uitgebreide rapporten samengesteld.

Enige dagen voor Pasen zal de „Holland” weer terug zijn en we hopen dan niets dan goede berichten te horen over een geslaagde proeftocht. Inmiddels wensen wij de opvarenden een goede en prettige vaart en een behouden thuiskomst.

„Plezier in mijn werk?”

In de druifregen liep ik met hem op. We kwamen van het voetbalveld. De wedstrijd was afgelast op het laatste moment. Een lege Zondagmiddag lag voor ons, niets te zien van voetbal. Ik kende hem van de tribune, verder niet. Op de hoek gekomen vroeg hij me mee een kop koffie te drinken in het café. Zo kwamen we aan de praat. Ik heb er nog vaak aan moeten denken wat hij zei. Via allerlei koetjes en kalfjes kwam het gesprek op ons werk. Op zo'n regenachtige Zondagmiddag zie je dat niet zo plezierig, want wat doe je tenslotte? Ik zei dat ook. Maar toen kwam hij los.

„Er is eens een grote enquête geweest met een mooie naam”, zei hij: „Hoe staat het met Uw arbeidsvreugde?”. Duizenden antwoorden zijn er op binnengekomen, die antwoorden zijn geregistreerd en bestudeerd, gewikt en gewogen. Maar ze zelden eigenlijk allemaal: „Het gaat niet om de vreugde in de scheppende arbeid zonder meer, maar om de waardering die we voor ons werk vinden bij onze vrouw thuis, of bij de kameraads waar we mee omgaan en bij onze baas. We willen allemaal goed tot ons recht komen. Op dat punt zijn we allemaal gelijk”. Het verlangen om in onze omgeving een flinke kerel te zijn, een vent waar ze respect voor

hebben, dat verlangen heeft U en dat heb ik: dat hebben we allemaal”, zei hij, en vervolgde:

„Maar hoe staat het nu met U? Heeft U plezier in Uw werk? Of lijkt het U maar een onbelangrijk onderdeel van het reusachtige arbeidsproces, dat zich afspeelt in het bedrijf, waar U werkzaam bent? Is het in Uw ogen eentonig of zelfs leeg en nutteloos en kunt U het daardoor niet brengen tot die innerlijke voldoening, die nodig is om U een gelukkig mens te voelen?”

Zo onbelangrijk kan het niet zijn. Vergeet niet, dat het bedrijf U een kostbaar werktuig in handen heeft gegeven, een machine, die een belangrijk bedrijfskapitaal vertegenwoordigt. Dat doet het bedrijf niet voor niets: het bewijst daarmee, dat het voldoende vertrouwen in U heeft. Het wordt zonder aarzelen aan Uw handen toevertrouwd. Meer nog: er komt nog wat bij; er is immers een streven naar grotere productie en die grotere productie hangt voor een deel af van nieuwe en nog kostbaarder machines. Als die door de directie nodig worden geacht, dan zullen zij er komen en dan bent U het weer, die er mee zal moeten werken. Zo onbelangrijk is U dus kennelijk niet”. Hij keek me aan of hij me nu gevangen had.

„Aha, U loopt rond met het gevoel, dat U niet weet waarvoor U werkt. Natuurlijk moet U dat weten. U moet weten waarvoor U zich uitslooft, dat is nog al wies zou ik zo zeggen. Daar heeft ieder mens recht op. Maar dat vereist dan ook meteen van U een wat ruimere blik”. Hij hield even op. Schoof zijn koffiekop wat verder naar achteren op de tafel. Hij keek mij nu recht aan. Zijn toon veranderde.

„Kijk eens”, zei hij, „vroeger was dat zo gesteld, dat je het hele product zelf fabriceerde en dat je dus na volbrachte dagtaak met een voldaan gevoel op je werk kon neerkijken — dat heb ik nu gemaakt; ik ben een man, die zijn vak verstaat. Ja, zo direct leeft een mens in het moderne productieproces nog maar zelden met zijn werkstuk mee. Dat kan niet als je maar een onderdeelje fabriceert. Je bent deel geworden van een groep, deel geworden van een grote onderneming — en die grote onderneming maakt de dingen goedkoper en beter dan een werkman alleen het zou kunnen doen, al was hij ook nog zo'n goeie vakman. Dat is punt één; het is nu niet meer: ik heb dat ding gemaakt! Het is nu: wij hebben dat gemaakt, en de heren van het kantoor weten dat en stellen je telkens in staat kennis te nemen van het product, zoals dat de fabriek verlaat, als einduitkomst van onze gemeenschappelijke inspanning. Op fabrieksexcursies mag je vrouw en familieleden introduceren en dan kun je trots laten zien: die machine, dat schip, die prachtige stoffen, die textielgoederen, die geweldige stapel producten hebben wij nu in zo en zoveel tijd gefabriceerd!

Je bent een belangrijk onderdeel van het ver gespecialiseerde arbeidsproces, dat er toe bijdraagt de industrieproducten goed en goedkoop te vervaardigen en binnen het bereik van zoveel mogelijk mensen te brengen. Mechanisatie is daarbij onvermijdelijk. Zonder mechanisatie was er geen scheepvaart, geen elektrisch licht, geen stofzuiger, geen naaimachine, geen goed en goedkoop kostuum en geen fleurig sporthemd voor de Zondag. De mechanisatie heeft gemaakt dat deze dingen in massa kunnen worden vervaardigd en dus gemeengoed konden worden.

Vroeger maakte ik een kast, zegt de man van de cirkelzaag in een houtfabriek, en daar was ik trots op — kom daar nou er'es om.... Dat moet nu worden: trots op het werk, dat wij hier maken, want onze „ik-maatschappij” is allang in een „wij-maatschappij” veranderd. De arbeidsvreugde van weleer had ontegenzeggelijk een grote culturele waarde, maar ook de onvermijdelijke arbeidsdeling van tegenwoordig draagt belangrijk bij tot onze cultuur. Want je eenvoudiger, je gemakkelijker arbeid in het bedrijf geeft je een ruimer bestaan dan weleer en laat je krachten over voor liefhebberijen en geestelijke arbeid in de

avonduren. De mechanisatie heeft je dagtaak aanmerkelijk bekort en zal daarmee voortgaan.

Alleen in deze overgangstijd is er nog plaats voor de gedachte, dat die verregaande specialisatie in het bedrijf en die altijd voortschrijdende mechanisatie een stuk cultuurverlies betekent. Dit gevaar bestaat, wanneer je niet doordrongen bent van de „wij-gedachte”, van de gedachte dat jij en je medewerkers het dan toch maar klaarspelen om gezamenlijk een wereld van luxe te openen voor je medemens, die dat op hun beurt weer doen voor jou! Als je die gedachte niet hebt, dan is dat gevaar misschien echt aanwezig”.

Hij pauzeerde, een beetje buiten adem. „En het is geen theorie wat ik zeg”, hervatte hij, „maar dat zal je zelf wel zien. Denk er maar eens over na”. En plotseling stond hij op, betaalde en verdween door de deur in de regen. Rare vent, dacht ik en stapte ook op, dat heeft hij allemaal uit een boekje. Maar mijn vrouw gaf hem gelijk.

IETS OVER LOONBELASTING, ENZ.

(vervolg)

Nu de rust, na de gewijzigde loonbelasting (1954), enigszins is weergekeerd, nadat ieder zich had verdiept over de kinderaftrek, zoals kinderen onder de 16 jaar, pleegkinderen, gebrekkige of zieke kinderen, studerende kinderen, het extra of z.g. Lucas-kind, alsmede de nieuwe loonbelasting-tarieven, zou ik de vraag willen stellen:

Hebt U de „aanwijzingen voor de werknemer” wel goed bewaard?

Zo ja, dan weet U o.a.:

Dat als er verandering komt in de kinderaftrek, hetzij bij geboorte, hetzij dat een kind 16 wordt en ook wanneer het dan studeert of gaat studeren, of wanneer het ziek of gebrekkig is, het in Uw voordeel is wanneer U hiervan op kantoor aangifte doet. Bij het verzuimen van aangifte dat een kind 16 wordt en niet studeert of gebrekkig is en hierdoor te weinig loonbelasting wordt ingehouden, zou het wel eens kunnen gebeuren dat U een navordering krijgt, verhoogd met 100% en dat zou toch jammer zijn voor zulk een nalatigheid. Heus, indien U niet oplet berokkent U zichzelf dit nadeel, want werknemersverklaringen worden niet meer ieder jaar, zoals voorheen, aan U uitgereikt en U dient zelf de leeftijd, enz. van Uw kinderen in de gaten te houden.

Voor de kinderbijslag behoef ik niet te waarschuwen, want de praktijk heeft wel geleerd dat dit voldoende tot de werknemers is doorgedrongen.

Waar ik echter wel op wil wijzen zijn de „buitengewone lasten”. In de „aanwijzingen voor de werknemer” kunt U lezen wat onder buitengewone lasten wordt begrepen, n.l. kosten van ziekte, invaliditeit, sterfgeval, etc. van diverse familieleden. Er staat ook bij: „Uitgaven tot voorziening in het levensonderhoud van deze familieleden, met uitzondering van Uw echtgenoot en van kinderen voor wie U aftrek geniet”.

De verstrekking van kost en inwoning aan bedoelde kinderen en verdere bloedverwanten kan echter slechts als een last worden beschouwd indien aannemelijk is dat deze personen niet zelf in hun onderhoud kunnen voorzien. Kunnen zij dit wel, dan bestaat er geen wettelijke noch morele verplichting tot verstrekking van kost en inwoning en is er in dit geval geen sprake van een buitengewone last.

Zoals U weet moeten de buitengewone lasten meer dan 6% van Uw inkomen bedragen, nadat dit vermindert is met 1/2% voor elk kind waarvoor U kinderaftrek geniet; heeft U eventueel beroepskosten of persoonlijke verplichtingen, dan kunt U Uw loon met deze bedragen verminderen. Het lijkt mij niet zo moeilijk, indien buitengewone lasten U drukken, zelf een rekensommetje te maken om daarna schriftelijk

bij de Inspecteur vermindering van loonbelasting te vragen.

Het is ieders voordeel zo spoedig mogelijk een dergelijk verzoek aan de Inspecteur der belastingen te zenden, waarbij U o.a. ook het stamnummer van Uw werkgever moet opgeven. Dit is voor de R.D.M. No. 5672 en voor Nieuwe Waterweg No. 21723.

Wachten kan nadelig voor U zijn.

DE MENS IN Z'N VRIJE TIJD

„DE GOUDEN SCHAKEL”,
internationale tentoonstelling
van de hobby

Het woord „hobby” is nog maar enkele eeuwen oud. In een roman van Laurence Sterne, in de 18e eeuw, ontmoeten wij het voor het eerst. De snelheid waarmee het in het spraakgebruik van vele talen werd opgenomen, doet terecht vermoeden, dat de hobby-bezigheid als vrijetijdsbesteding reeds lang, maar dan onder andere namen, bekend was. Hoever wij terug kunnen gaan in de geschiedenis van de hobby, weten wij niet. Opgravingen hebben aangetoond, dat onze voorvaders zich reeds bezig hielden met het maken van kunstzinnige tekeningen op de wanden van hun rotswoningen. Ook zijn er beenderen gevonden met fraai snijwerk en beeldjes van ivoor en speksteen. Deze vondsten wijzen op het bestaan van liefhebberijen, zelfs bij onze vroegste voorouders.

Hobby: „een zeer klein paard”, een vaak eigenzinnig speelpaardje; een luxe-paardje, dat een ieder zich kan veroorloven, die de drang tot het avontuur van de scheppende geest in zich voelt leven. Het draaft met ons het wijde land der fantasie in, waar onbeperkte mogelijkheden ons omringen en de keuze vrij is.

Hier heerst geen dwang; geen wetten of reglementen dwingen de hobby-ist in een stug gareel; mislukt het, dan geve hij zichzelf een draai om de oren en beginne opnieuw.

De maatschappij der hobby-isten kent geen nationale of leeftijds-barrières. In alle lagen van de bevolking treft men mensen aan die knutselen, verzamelen of hun nachtrust opofferen om de geheimen van het heelal te doorgronden. Vooral deze laatste groep, de amateur-astronomen, heeft zich in de afgelopen jaren sterk uitgebreid, waarschijnlijk door de belangstelling die interplanetair verkeer, ruimteschepen en vliegende schotels momenteel genieten.

Men schat dat er op het ogenblik in de Verenigde Staten van Amerika ten minste 100.000 van deze hobby-isten zijn, die zelf hun telescoop bouwen en daarmee soms verrassende ontdekkingen doen. Zo werd de planeet Pluto door een amateur-astronoom ontdekt!

Bij een studie van de hobby en speciaal van de verschillende gebieden waarover deze zich uitstrekt, gaat men beseffen hoe groot het aantal mogelijkheden is, waaruit men een keuze kan maken.

Het hoofdstuk „verzamelingen” beslaat al een gebied, waarvan men zich enigszins een voorstelling kan maken, als men weet dat er verzamelaars bestaan van motten naast anderen die huizen, badpakken of trams verzamelen.

De directeur van een houtfabriek te Bilthoven verzamelt oude boerenwagens; de voormalige Amerikaanse ambassadeur hier te lande, de heer Selden Chapin, is in zijn vrije tijd generaal van een leger tinnen soldaatjes, waarnaast zijn echtgenote een verzameling porseleinen koetjes begonnen is.

Enige jaren geleden verbaasden voetgangers in Londen zich, toen de Koning van Siam tijdens een wandeling door de stad zich bukte en een lucifersdoosje met

een eigenaardig etiket van de straat oprapte: de Koning verzamelt lucifersmerken!

Wat het knutselen betreft, hier vindt men naast knutselaars die vliegtuig-, trein- of scheepsmodellen bouwen, anderen die gedichten op speldeknoppen graveren, een perpetuum mobilé construeren of wel kastelen in oude wijnflessen bouwen.

Thomas Edison was een knutselaar, die als krantenjongen begon. Zijn uitvinding, de gloeilamp, heeft in korte tijd de gehele wereld veroverd. Ongeveer 1400 patenten staan op zijn naam.

Van 25 Mei tot en met 7 Juni van dit jaar zal in het Ahoy-gebouw te Rotterdam de tentoonstelling „De Gouden Schakel” gehouden worden, alwaar een veelheid van artikelen, in vrije tijd gemaakt of verzameld, te zien zal zijn en waaraan een Internationaal Hobby Festival verbonden is.

Dit evenement zal met talrijke feestelijkheden zoals muziek-, toneel-, balletavonden, volksdansen, vendelzwaaien, turn- en gymnastiekdemonstraties, boogschieten, goochelen en andere opgeluisterd worden, alles uitgevoerd door amateurs, zodat wij mogen spreken van „het feest van de vrije mens in de vrije tijd”.

Prijzen tot een bedrag van f 20.000,— zijn reeds beschikbaar gesteld voor de fraaiste inzendingen en voor de winnaars van de in het kader van het Hobby Festival te houden modelbouw-, electronica- en vele andere wedstrijden.

Examen

LEERLINGOPLEIDING

Op 12 December j.l. 'smiddags 12 uur heerste er in het schaft- en leslokaal van de Bedrijfschool afd. Bankwerkerij-Draaijerij een zenuwachtige drukte. Er waren daar 33 kandidaten voor het Bemetel-diploma om een theoretisch examen af te leggen, o.a. door het beantwoorden van een tiental vragen uit de praktijk.

Dit gold voor de vakken: machinebankwerken, metaaldraaien, metaalfrezen, handvormen, modelmaken, plaatwerken, scheepsbeschietsen en ijzerwerken en afschrijven in de scheepsbouw.

Voor enkele vakken moesten de leerlingen iets uitslaan, een houtstaaf of een werktekening maken, overeenkomstig een opgaaf.

4 Januari j.l. begon het praktische gedeelte van het examen. Om zeven uur werd aan de jongens de tekening van het werkstuk uitgereikt, alsmede de werkvoorschriften. Zij moesten eerst een bewerkingvolgorde en een gereedschappenstaat maken. De duur hiervan was 1½ uur en het geschiedde in het leslokaal van bovengenoemde afdeling.

Daarna gingen ze naar hun werkplaats om te beginnen met het werkstuk. Het was een genot de jongelui vol ijver en met alle aandacht voor hun werk te zien aftekenen, hakken, vijlen, omzetten, kralen, felsen, schaven, steken, enz.

De werkstukken waren voor het vak:

Handvormen	een 4-wegkraan en een verdeelstuk
Machinebankwerken	„ klem Schroef
Metaaldraaien	„ zuigercompressor
Metaalfrezen	„ support
Modelmaken	„ tandwielpompe met kernbakken
Plaatwerken	„ gasoven
Scheepsbeschietsen	„ schrijftafel
Ijzerwerken en afschrijven in de scheepsbouw	„ nageloven

Het aantal leerlingen, dat een diploma ontving was 32, nl.

A. leerlingen met opleidingsovereenkomst:

Vak	Cijfers		
	Modelmaken	Practijk Vakleer	Werkboekje
Hooimeyer, G.	8	6	8
Vak: Plaatwerken			
Otter, L. den	7	9	7
Visser, B. J.	6	9	6

B. leerlingen met een leerlingovereenkomst:

Vak	Cijfers		
	Handvormen	Practijk Vakleer	Werkboekje
Trommels, J. F.	8	7	6
Wijntjes, W. L.	7	6	7
Vak: Machinebankwerken			
Berkhout, C.	8	6	7
Doolmeyer, J. A.	6	6	5
Grüdelbach, J.	7	7	7
Kaal, G. v. d.	8	8	7
Koot, J.	8	7	8
Kreft, N.	7	6	7
Luyk, J. v.	7	7	7
Pichot du Plessis, M. L.	8	6	7
Ree, J. van	7	7	6
Roobol, W.	8	7	6
Wagemaker, J.	7	8	7
Winter, J. de	7	6	6
Vak: Metaaldraaien			
Dolleman, P.	7	7	7
Hilten, D. P. van	7	6	7
Hoogenboom, P.	7	6	6
Kommeren, M.	7	7	8
Kooy, P.	7	6	8
Leeuwenburgh, J.	7	7	6
Smeehuyzen, P. M.	7	7	7
Vak: Metaalfrezen			
Grimmins, K.	8	6	7
Vak: Plaatwerken			
As, J. van	7	9	7
Drongelen, P. J. van	8	9	8
Vak: Scheepsbeschietsen			
Bakker, J. A.	9	8	8
Deursen, J. van	8	6	8
Panhuisen, P.	8	6	8
Straaten, A. L. van	8	7	8
Vak: Ijzerwerken en afschrijven in de scheepsbouw			
Meys, E. J.	7	7	7
Afschrijven	7		

De leeftijd van de kandidaten met een opleidingsovereenkomst was 24 en 25 jaar, terwijl de oudste leerling met een leerovereenkomst 20 en de jongste 16 jaar was.

Zaterdag 27 Februari om 9 uur 30 heeft de directeur, ir K. van der Pols, de diploma's uitgereikt. Hierbij waren ook de chefs en leermeesters van de verschillende afdelingen aanwezig. Ir van der Pols wees er op dat men met het behalen van dit diploma nog geen volslagen vakman is, hiervoor is o.a. ook meer routine nodig. De jongelui kunnen echter voortbouwen op hetgeen ze hier hebben geleerd.

Het examen is voor de R.D.M. niet slecht afgelopen. Ook voor de vakleer zijn de cijfers beter dan bij vorige gelegenheden. Toch dienen de jongelui echter nog meer aandacht aan hun werk te besteden. De enige kandidaat, die het diploma niet ontving behaalde voor de praktijk het cijfer 8, doch hij had zijn vakleer te weinig bestudeerd, waardoor hij dan ook een 5 kreeg, zodat hij herexamen moet doen.

Ir van der Pols hoopte dat de geslaagden die aan de R.D.M. het diploma hadden behaald, ook hier zouden blijven werken. Hij wees er op — en dit zou allen wel bekend zijn — dat, als men tot zijn 23e jaar onafgebroken aan de R.D.M. blijft werken, men een spaar-

bankboekje ontvangt met een bedrag dat groter of kleiner is naarmate de tijd tussen het behalen van het diploma en het 23e jaar langer of korter is.

Nadat een viertal leerlingen de Directie, chefs en leermeesters hadden bedankt voor de opleiding die ze genoten hadden, werd de bijeenkomst gesloten en gingen allen weer naar hun afdeling terug.

T. H.

VERENIGINGSMEDEDELINGEN

Seer: M. P. v. d. Borden, Groen v. Prinstererstraat 31, R'dam

INTERNATIONALE TENTOONSTELLING

van handvaardigheid en vrijetijdsbesteding van 25 Mei t/m 7 Juni in „Ahoy“-Rotterdam.

Knutselt U aardig of schildert U mooi?
Aarzel niet langer, schrijf in voor Ahoy!

Tot 15 April a.s. stellen wij de gelegenheid daarvoor nog open. Over de behandeling van het in te zenden werk behoeft men zich niet ongerust te maken. Alles wordt met zorg behandeld en tegen alle risico verzekerd.

De deelnemers ontvangen t.z.t. bericht wanneer de werkstukken zullen worden afgehaald.

Onze toneelgroep speelt op

19 April in Gebouw Arcade
(R.K. Volksbond) Schiedam

21 April in Ons Huis

24 April in het Feestgebouw Courzand

SCHAKELS

Een vrolijk spel van de huiselijke haard noemt de schrijver, Herman Heyermans, dit stuk.

De aanduiding is niet zonder sarcasme, want raak en geestig als dit stuk geschreven is, laat het ons de mens zien met z'n goede en minder goede eigenschappen, z'n vreugde en soms achter een lach verborgen verdriet, van dag tot dag Schakels toevoegend aan de levensketting.

AANVANG 20 UUR.

Toegangsbewijzen à f 0,40 zijn in schafttijd (12 uur 30 tot 13 uur) op verloon van het bewijs van lidmaatschap verkrijgbaar aan het loket van de Loonafdeling en in het schaftlokaal N.W. van 5 tot 9 April en op 12 April.

Voor de Heyplaatbewoners in Courzand (garde-robe) op Maandag 12 April van 18 u. 30 tot 20 u.

EEN BIBLIOTHEEK VOOR DE GEPENSIONNEERDEN IN DE D. C. ENDERT Jr STICHTING

Over enkele maanden, als het bouwen van de D. C. Enderd Jr Stichting zal zijn voltooid, zullen wij, dank zij de opbrengst van de in het vorig jaar gehouden fancy-fair, in staat zijn voor de nodige recreatie in de conversatiezaal te zorgen door het aanschaffen van een piano, radio, pick-up, grammofoonplaten, gezelschapsspelen, enz.

Daarbij is ook gedacht aan een bibliotheek. Aangezien het in de bedoeling ligt het beschikbare geld zo economisch mogelijk te besteden zouden wij het bedrag dat voor de aanschaffing van boeken nodig is, liefst voor een ander doel willen bestemmen. U kunt ons daarbij helpen door een geschikt boek, dat er nog behoorlijk uitziet, uit Uw boekenkast af te staan. Als velen medewerken zullen de gepensioneerden ongetwijfeld over een uitgebreide bibliotheek kunnen beschikken. Mogen wij ook op U rekenen?

U doet Uw oud-collega's daarmee een groot genoegen. Het boek kunt U afgeven aan het loket van de loonafdeling R.D.M. en N.W.

Bij voorbaat onze hartelijke dank.

Het fancy-fair comité

FOTOCUB

Na de wintertijd, waarin we volop gelegenheid hebben gehad om de binnenshuis-fotografie te beoefenen, komt nu de tijd weer aan dat de animo om buiten te fotograferen toeneemt. Ook de belangstelling voor onze Clubavonden is de laatste tijd behoorlijk. Toch zijn we nog niet tevreden met ons ledental, er zijn zeker op de fabriek of kantoor nog wel een aantal amateur-fotografen die de weg naar onze fotocub nog niet hebben gevonden.

Vrienden, komt U eens kijken op onze clubavonden, misschien vindt U het wel zó leuk, dat U gelijk besluit lid te worden. Wij vergaderen elke Woensdagavond om 8 uur in de Openbare School (1e verdieping), Vestastraat 15, Tulindorp Heyplaat. Tot onze leden zouden we willen zeggen: Brengt Uw vrienden en kennissen mee.

Woensdag 3 Maart hield een vertegenwoordiger van fotohandel Broekhuizen een zeer interessante lezing voor ons over „De fotografie in 't algemeen“.

Woensdag 10 Maart. Jaarvergadering. De vergadering was behoorlijk bezet; de voorzitter was verhinderd aanwezig te zijn, de voorzittershamer werd dus gehanteerd door de secretaris. Na een kort openingswoord volgde het jaarverslag van secretaris en penningmeester dat, na enkele op- en aanmerkingen, onder dankzegging werd goedgekeurd. Hierna volgde de bestuursverkiezing. Aftredend waren: voorz. J. v. d. Weide en secr. J. Bek.

De voorzitter stelde zich niet herkiesbaar, de secretaris wel. Na enkele discussies werd het bestuur als volgt samengesteld:

P. de Kwant,	Voorzitter
J. Bek,	Secretaris
J. v. d. Weide,	2e Secretaris
F. de Klerk,	Penningmeester
K. Houtzagers,	2e Penningmeester, tevens commissaris van materiaal.

Aan het bestuur werd als technisch adviseur toegevoegd de heer C. Vos.

Vervolgens werd het zomerwerk besproken en onze deelneming aan de tentoonstelling de Gouden Schakel, waar we zo goed mogelijk voor den dag willen komen.

Foto v. d. maand: K. Pijpers

Hier volgt de uitslag „Foto v. d. maand” Januari '54.

Klasse A. Gevorderden:	Klasse B. Beginners:
1 P. de Kwant ... 9 Pnt.	1 K. Pijpers .... 7 Pnt.
2 J. Bek ..... 8 ..	2 J. G. Maass .... 6 ..
3 A. de Groot .... 7 ..	3 F. de Klerk .... 5 ..
4 D. Bouwman .. 7 ..	4 K. Houtzagers . 5 ..

Uitslag „Foto v. d. maand” Februari 1954.

Klasse A. Gevorderden:	Klasse B. Beginners:
1 A. de Groot .... 9 Pnt.	1 W. W. Pronin .. 8 Pnt.
2 J. Bek ..... 9 ..	2 K. Houtzagers . 6 ..
3 P. de Kwant .. 8 ..	3 K. Pijpers .... 6 ..

Het programma voor April '54 luidt als volgt:

- 7 April: **Speciale afdrakavond.** Brengt Uw negatieven mee!
- 14 April: **Verlichting voor portret en stilleven.**
- 21 April: **Het maken en monteren van diapositieven.** (Lantaarnplaatjes).
- 28 April: **Onder de schijnwerper, beoordeling „Foto van de maand”** (vrij onderwerp).

Het onderwerp voor de „Foto v. d. maand” Mei is een Lentefoto. U kunt er dus vast rekening mee houden. Hieronder volgt nog een stukje van de heer Vos, lees het met aandacht. Vrienden, **steunt** Uw nieuwe bestuur en bezoekt **trouw de bijeenkomsten!**

De secretaris J. Bek

TER ATTENTIE.

Het is steeds weer prettig van verschillende nieuwtjes op fotogebied te lezen. Elke amateur heeft zo zijn wensen die, vanwege de beurs, nog niet direct in vervulling kunnen gaan. De oudere camera's bijv. zijn niet gesynchroniseerd en wie zou dat niet graag willen? Natuurlijk kan een flits-contact ingebouwd worden. Sinds enige tijd is er een handig instrumentje, dat op de plaats van de draadontspanner wordt ingeschroefd. De draadontspanner wordt hier op afgesteld en... onze camera is gesynchroniseerd! Dan is er nog een andere verrassing. De bekende „Tetonal” kwam met een nieuwe ontwikkelaar: Neodin. Niets bijzonders, zult U zeggen. Deze echter wel, want ze stelt ons in staat films van $\frac{10}{10}$ DIN tot $\frac{15}{10}$ DIN te gebruiken en als $\frac{14}{10}$ DIN tot $\frac{19}{10}$ DIN te belichten! Vooral voor de kleinbeeldwerkers een hele uitkomst! De ontwikkelaar is reeds in de handel, in geconcentreerde oplossing, met een tabel voor de verdunning. Twee films kunnen achter elkaar ontwikkeld worden, daarna moet de oplossing weggegooid worden. Lees de berichten hierover in het „Focus”nr. van 20 Febr. en „Foto”.

C. Vos

ZWEMMEN

Heeft U ook gemerkt dat ik in het vorige stukje in de Wekker vergeten ben te zeggen dat de contributie van 50 ct. geldt voor de leeftijd tot 16 jaar en de ouderen uitgezonderd, de nog studerende

kinderen tot 21 jaar 70 ct. per maand moeten betalen? Het is maar om alle narigheid te voorkomen.

Over narigheid gesproken, op een avond in Februari blubberde ik zig-zag glijdend door de laag natte sneeuw, die de straten van ons tuindorp bedekte, met schoenen aan, waarvan de niet-waterdichtheid snel bewezen was. U raadt mijn stemming, maar toch moest ik er door. Ik droeg namelijk de sleutel van het gebouw, waar het bestuur die avond zou samenkomen om o.a. het zomerprogramma samen te stellen. Besturen is vooruitzien en dat deden wij dan ook gaarne.

Van het besprokene is voor U belangrijk te weten dat besloten werd onze contact-avond te houden op Zaterdagavond 22 Mei. Ieder lid van 16 jaar en ouder ontvangt t.z.t. nog een schriftelijke uitnodiging, die zal dienen als toegangsbewijs voor hem of haar met introductie. Tevens dient dan Uw contributiekaart, afgetekend door de penningmeester tot en met April, getoond te worden.

Voor het zomerprogramma kunt U noteren:

- 12 Juni: Onderlinge wedstrijden voor meisjes en jongens t/m 15 jaar.
- 26 .. Onderlinge wedstrijden voor dames en heren van 16 jaar en ouder.
- 10 Juli Waterpolo-tornooi.
- 31 .. K.N.Z.B. speldjes zwemmen en scholenwedstrijd om de 3e wisselbeker, beschikbaar gesteld door de personeelsvereniging „W.E.K.”.
- 14 Aug.: 1 km zwemtocht.
- 4 Sept.: Sluiting met gecostumeerd feest.

Overeenkomstig de vorige jaren zal de Directie het buitenbad wel weer half Mei voor gebruik openstellen. De jaarlijkse onderlinge wedstrijd voor het personeel der beide werven hoopt het bestuur ook dit seizoen weer te kunnen organiseren. De datum kan eerst, na overleg met het W.E.K.-bestuur, nader bekend worden gemaakt.

Onder de binnengekomen brieven is er een die ik onder Uw aandacht wil brengen, n.l. dit van het Mr. Bierenbroodpolowedstrijd- en trainingsfonds. Het Mr. B. fonds, zoals het populair wordt genoemd, werd in '48 gevormd en heeft ten doel een fonds te stichten om de hoge kosten voor de training van onze nationale wedstrijdswimmers en zwemsters te bestrijden, U begrijpt dat de training en uitzending van onze waterpolo- en zwemploegen naar Europese kampioenschappen en Olympische Spelen handen vol geld kost dat niet door de K.N.Z.B. kan worden betaald van de contributies der aangesloten verenigingen. Deze kosten moeten mede worden bestreden door vrijwillige bijdragen. Nu wil ik niet vragen: kijk eens in Uw portemonnaie of U nog wat te missen hebt. Neen, ook op een andere wijze kunt U dit fonds steunen.

De secretaris van het Mr. B. fonds kwam op de gedachte ons tegen betaling van f 2,50 Delfts blauwe tegels, met datum van afzwemmen en naam, uit te reiken aan allen die de zwemproof of het diploma geoefend zwemmen van de K.N.Z.B. behalen. Tot op heden werden er reeds 12.500 tegels verkocht en de netto winst daarvan kwam het fonds ten goede.

Op deze wijze kunt U ook meehelpen de geldelijke zorgen van de Bond te verlichten, terwijl Uw kind in het bezit komt van een aardige jeugd-herinnering.

Dit jaar zullen zij, die de zwemproef zullen afleggen of het diploma Geoevend zwemmen niet behalen, minstens 14 dagen voor het afzweefeen een formulier ontvangen, waarin wordt verzocht mede te delen of zij een tegel wensen te ontvangen. Het bestuur zorgt dan voor de bestelling.

Dit tegeldiploma is ook verkrijgbaar voor hen, die jaren geleden hun diploma behaalden. Gegadigden kunnen zich hierover met een der bestuursleden in verbinding stellen.

Zo, dit is alles wat ik kwijt wilde; een mens moet toch eens wat zeggen.
P. C. N.

JUBILEUM HEER A. DE KAT

Op 1 Maart j.l. jubileerde de heer De Kat, groepsleider op de tekenkamer van de afd. Werktuigbouw. Het was die dag 25 jaar geleden dat hij bij de R.D.M. in dienst trad. 's Morgens om half tien heeft hij te midden van collega's met enig ceremonieel deze dag gevierd.

Ir J. C. van Reenen leidde met een kort openingswoord de „feest“-redenaar, de heer Nellen, in. Deze sprak van de prettige omgang, vakkennis en organisatievermogen van de jubilaris en met waardevolle woorden over de taemgeest die er hier heerst! Namens chefs en collega's overhandigde hij hem een electrisch scheerapparaat, een vulpen met potlood en een albumpje, waarin diverse gebeurtenissen uit zijn R.D.M.-leven op puntige wijze zijn vermeld.

De heer De Kat dankte allen voor deze fraaie herinneringen en goede woorden. Hij noemde de samenwerking met de overige afdelingen en het bedrijf voorbeeldig en had in 't bijzonder voor de jongeren een vermanend woord gekozen, n.l. het te weinig bewust zijn

van verantwoordelijkheid. Als wij vroeger een fout maakten, zochten we dagenlang naar de oorzaak en bleven er vaak 's nachts door wakker. Tegenwoordig vinden de jongeren het niet meer zo erg, de goede niet te na gesproken.

Na de felicitaties waren allen om even 10 uur weer rustig aan 't werk.
Red.

A F S C H E I D

Op 27 Februari 1954 gingen met pensioen de heren:

G. H. BEUGELINK,

bankwerkersbaas, geboren 29 Juni 1888, wonende Streefkerkstraat 13b te Rotterdam-Z., nadat hij van 10 November 1911 af werkzaam was bij de R.D.M.

S. KRAAIJESTEIN,

plaatwerker, geboren 27 November 1888, wonende Balkenstraat 37a te Rotterdam, nadat hij van 16 Februari 1914 af werkzaam was bij de R.D.M.

Op 6 Maart 1954 ging de heer

J. STOK,

aanhouder, geboren 7 December 1888, wonende Putsebocht te Rotterdam-Z. met pensioen, nadat hij van 20 Juni 1904 af, met enkele onderbrekingen werkzaam was bij de R.D.M.

Eveneens ging op 27 Februari 1954 met pensioen de heer

J. W. DE RIDDER,

ijzerwerker-afschrijver, geboren 4 December 1888, wonende Alwinastraat 18 te Rotterdam-Z., nadat hij van 24 Februari 1913 af werkzaam was bij de R.D.M.

Afscheid J. W. de Ridder

